

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 10Csp/60/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118272993
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Rohárik
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6118272993.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, rozhodujúc sudcom JUDr. Pavlom Rohárikom, vo veci žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., 831 04 Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, zastúpeného JUDr. Oskarom Chnápkom, advokátom, 974 01 Banská Bystrica, Komenského 3, proti žalovanému L. W., M.. XX. N. XXXX, XXX XX F., F. XXX, o zaplatenie 887,99 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 466,66 eura s kapitalizovaným úrokom z omeškania v sume 62,75 eura, úrokom z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 466,66 eura od 1. marca 2018 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Súd žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žiada uložiť žalovanému zaplatiť mu sumu 887,99 eura (s príslušenstvom) titulom dlhu zo zmluvy o úvere, ktorú žalovaný uzavrel dňa 26. júna 2013 s právnym predchodcom žalobcu Poštovou bankou, a. s., IČO: 31 340 890 (ďalej len „pôvodný veriteľ“). Zmluvou o postúpení pohľadávok postúpil dňa 25. októbra 2018 pôvodný veriteľ pohľadávku z tejto zmluvy o úvere žalobcovi. Zmenu subjektu na strane žalobcu súd pripustil uznesením č.k. 10Csp/60/2018-85 zo dňa 4. marca 2019.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

3. Súd rozhodol vo veci v zmysle § 219 ods. 3 CSP bez nariadenia pojednávania v súlade s § 297 písm. b) CSP. Vykonal dokazovanie oboznámením sa so zmluvou o úvere, obchodnými podmienkami (ďalej len „OP“), všeobecnými obchodnými podmienkami, predpisom splátok, aktuálnym stavom úveru, výpisom z úverového účtu, sadzovníkom poplatkov, výzvou na splatenie dlžnej časti úveru s podacím hárkom, výzvou na úradu dlžnej sumy s fotokópiu plnej zásielky, špecifikáciou úrokov do predčasného zosplatenia úveru, zmluvou o postúpení pohľadávok č. II/2018 s prílohou, pričom zistil nasledovné:

4. Pôvodný veriteľ a žalovaný uzatvorili dňa 26. júna 2013 zmluvu o úvere dostupná pôžička, v ktorej v časti 1 (Zmluvné strany) sú osobné údaje o žalovanom ako dlžníkovi - žiadateľovi, jeho zamestnávateľovi, pracovnej pozícii, výške príjmu, výdavkoch a rodinnom stave. V časti 2 (Žiadosť o poskytnutie úveru dostupná pôžička) je uvedená žiadaná výška úveru 2 000 eur, doba splácania úveru 6 rokov k 25. dňu v mesiaci. V časti 3 (Zmluva o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia) sú uvedené údaje: výška úveru 1000 eur, počet mesačných splátok 72, výška mesačnej splátky 28 eur, výška úrokovej sadzby 25,50 % ročne, dátum prvej splátky 25. júla 2013, každej ďalšej k 25. dňu v mesiaci a dátum konečnej splatnosti úveru 25. júna 2019, celková výška nákladov 893,51 eur, RPMN 28,70 %, priemerná RPMN 26,38 %. Podľa bodu 3.5 právne vzťahy neupravené v zmluve sa riadia OP,

VOP, sadzobníkom poplatkov, oznámením o úrokových sadzbách. Podľa článku 6 bodu 6.2 OP, ak klient je v omeškaní s platením čo i len jednej splátky v plnej, resp. čiastočnej výške, je banka oprávnená požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva.

5. Listom zo dňa 2. júna 2015 upozornil pôvodný veriteľ žalovaného na porušenie zmluvy podstatným spôsobom z dôvodu, že k tomuto dňu je v omeškaní s plnením zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace s tým, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy 256,23 eur v lehote 15 dní od doručenia tejto výzvy, banka je v zmysle § 565 OZ oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným. Zásielka bolo odoslaná poštou v ten istý deň. Následne listom zo dňa 18. júna 2015 pôvodný veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru k 18. júnu 2015 a vyzval žalovaného na úhradu dlhu vo výške 1 092,61 eur v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. Predmetná zásielka bola uložená na pošte dňa 22. júna 2015. Žalovaný si ju v odbernej lehote nevyzdvihol, dlh nevyrovnal.

6. Z aktuálneho stavu úveru zo dňa 28. februára 2018 vyplýva, že žalovaný čerpal sumu 1000 eur dňa 26. júna 2013, pričom úver nesplácal riadne a včas. Celkom uhradil 533,34 eur započítaných na istinu /112,10 eur/, úroky /311,77 eur/, poplatky /109,56 eur/. Poslednú úhradu vykonal 25. októbra 2014.

7. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. II/2018 zo dňa 25. októbra 2018, uzatvorenou medzi Poštovou bankou, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, bola žalobcovi postúpená žalovaná pohľadávka voči žalovanému.

8. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 veta prvá zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. apríla 2014 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa O.z. musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. apríla 2014, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

Podľa § 52 ods. 1 O.z., spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 565 O.z. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 517 ods. 2 O.z. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať do dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výška úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O.z., výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

9. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba je sčasti dôvodná. Za nesporné považoval, že pôvodný veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili zmluvu o úvere, na základe ktorej žalovaný čerpal 1000 eur a doteraz uhradil 533,34 eur. Žalovaný prestal úver splácať riadne a včas, v dôsledku čoho pôvodný veriteľ v súlade s § 565 O.z. v spojení s čl. 6.2 OP vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Následne bola postúpená pohľadávka zo zmluvy žalobcovi zmluvou zo dňa 25. októbra 2018 v súlade s

§ 17 zákona č. 129/2010 Z. z. a s § 92 ods. 8 zákona o bankách, čím je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu v spore.

10. Z právneho hľadiska ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. O.z., keďže pôvodný veriteľ pri uzatváraní zmluvy vystupoval v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ (§ 52 ods. 3 O.z.) a žalovaný ako spotrebiteľ - fyzická osoba, nekonal pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 53 ods. 4 O.z.). Zároveň ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z., keďže jej predmetom bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov žalovanému vo forme úveru (§ 1 ods. 2). Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. uzatvorená v písomnej forme a obsahovať obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z..

11. Súd preskúmaním zmluvy zistil, že nebola uzatvorená v obligatórnej písomnej forme v dôsledku čoho sa považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z.. Pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a jeho písomnému prijatiu (§ 46 ods. 2 O.z.). Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh (§ 44 ods. 2 O.z.). K uzavretiu zmluvy malo dôjsť tak, že najprv podpísal tlačivo žalovaný a vyplnil body 1, 2 tlačiva (1. Zmluvné strany, 2. Žiadosť o poskytnutie úveru) následne mala úver schváliť banka vyplnením bodu 3 tlačiva. To vyplýva z čl. 2 OP. Najskôr teda vyplnil žalovaný žiadosť o poskytnutie úveru (návrh na uzatvorenie zmluvy), ktorá obsahovala z údajov v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. iba žiadanú výšku úveru 2000 eur, dobu splácania úveru 6 rokov, termín splatnosti splátok k 25. dňu v mesiaci. Na tento návrh banka reagovala súhlasom s dobou splácania úveru, termínom splatnosti mesačných splátok, zmenila výšku úveru na 1000 eur a doplnila ďalšie údaje zmluvy (výška mesačnej splátky, dátum prvej a poslednej splátky, ročnú úrokovú sadzbu, RPMN, priemernú RPMN, celkovú výšku nákladov), čo vyplýva z čl. 3 tlačiva. Preto nemožno hovoriť o akceptácii návrhu (žiadosti) pôvodným veriteľom, ale o novom návrhu, ktorý by mal žalovaný písomne prijať alebo odmietnuť (§ 44 O.z.). V konaní však nebolo preukázané, že by pôvodný veriteľ písomne nový návrh žalovaného akceptoval. Žalobca ani netvrdil, že by bankou navrhnutý obsah zmluvy, vystavený následne po podpise žiadosti dlžníkom, bol totožný so žiadosťou dlžníka, resp. že by takýto nový návrh dlžník prijal (§ 44 ods. 1, § 46 ods. 2 O.z.). Nečinnosť, či mlčanie žalovaného, za akceptáciu nového návrhu banky nemožno považovať (§ 44 ods. 1 O.z.). Zatiaľ čo O.z. v § 40 ods. 1 spája nedodržanie formy právneho úkonu stanovenej zákonom s absolútnou neplatnosťou takéhoto úkonu, zákon č. 129/2010 Z. z. v § 11 ods. 1 stanovuje, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. § 40 ods. 1 O.z. je lex generalis voči § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý je voči nemu lex specialis, a má tak prednosť pred aplikáciou § 40 ods. 1 O.z. Preto ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nebola uzatvorená písomne, považuje sa poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, čo možno považovať za primeranú sankciu za porušenie povinnosti uzavrieť zmluvu písomne (viď uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23. mája 2019 č. k. 16Co/235/2018).

12. Súd tiež zistil, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. - celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Len malým písmom pod bodom 3 zmluvy je uvedené, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov s ním spojených. Pritom nie je správna ani výška celkových nákladov (72 splátok x 28 eur = 2.016 eur - čerpaných 1000 eur je 1.016 eur namiesto v zmluve uvedených 893,51 eur). Aj v dôsledku absencie tejto náležitosti zmluvy sa považuje úver za bezúročný a bezpoplatkový podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z.

13. Pretože súd z uvedených dôvodov považuje úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a/, b/ zákona č. 129/2010 Z.z., žalovaný mal vrátiť žalobcovi len sumu čerpaných prostriedkov. Žalovaný čerpal 1.000 eur, podľa predložených listín uhradil do rozhodnutia súdu 533,34 eur započítaných pôvodným veriteľom na istinu, úroky, úroky z omeškania a poplatky. Súd však túto sumu v súlade s § 566 ods. 2 O.z. započítal len na istinu, t.j. poskytnutý úver (rovnako napr. Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. 17Co/464/2013 zo dňa 16. októbra 2013). Dlh na istine tak predstavuje 466,66 eur /1 000 - 533,34 eur/. V tejto časti súd žalobe vyhovel, lebo nebolo preukázané, že by dlh žalovaného v tejto časti zanikol. Vo zvyšnej časti istiny, uplatnených zmluvných úrokov a poplatkov súd žalobu zamietol vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

14. Pôvodný veriteľ dôvodne predčasne zosplatnil úver v súlade s § 565 O.z. v spojení s čl. 6.2 OP po tom, čo žalovaný meškal s platením splátky (splátok) viac ako tri mesiace. K účinnému zosplatneniu úveru však podľa názoru súdu došlo až dňa 22. júna. 2015, nie 18. júna 2015 ako tvrdí žalobca, lebo oznámenie o zosplatnení úveru je jednostranný právny úkon, účinky ktorého nastávajú dorúčením druhej

strane v zmysle § 45 ods. 1 O.z., tu uložením zásielky na pošte dňa 22. júna 2015, kedy sa dostala do dispozície žalovaného, ktorý mal objektívnu možnosť sa s ňou oboznámiť (viď Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp. zn. 1Obdo/63/2005, sp. zn. 5Cdo/129/2010). Preto súd v súlade s § 517 ods. 2 O.z. v spojení s § 563 O.z. a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi zákonný úrok z omeškania 5,05 % ročne z dlžnej sumy 466,66 eur od 3. júla 2015 (po uplynutí dodatočnej lehoty na plnenie 10 dní vo výzve doručenej žalovanému uložením na pošte dňa 22. júna 2015) do zaplatenia. Kapitalizovaný úrok z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 466,66 Eur od 3. júla 2015 do 28. februára 2018 predstavuje 62,75 eur.

15. V časti, v ktorej si žalobca uplatnil úrok z omeškania z vyššej sumy ako súdom priznanej, bola žaloba zamietnutá. Rovnako súd žalobu zamietol v časti uplatneného zákonného úroku z omeškania kapitalizovaného do vyhlásenia predčasnej splatnosti vo výške 5,18 Eur /v žalobe v rámci sumy 165,11 eur/. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru základom pre výpočet úroku z omeškania mohla byť len aktuálna dlžná istina úveru v príslušnom období. Kapitalizované úroky z omeškania neboli správne vyčíslené, lebo pri ich výpočte sa použil nesprávny základ (istina + úroky), čo vyplýva zo špecifikácie úrokov do predčasnej splatnosti úveru (č.l. 8,9 spisu).

16. Nárok na náhradu trov konania súd v zmysle § 255 ods. 2 CSP a § 262 ods. 1 CSP žiadnej strane nepriznal, lebo mali približne rovnaký úspech v spore. Predmetom sporu bola suma 927,50 eur /istina 887,99 eur + poplatky 39,51 eur/ s príslušenstvom, úspech žalobcu predstavuje 50,30 % (zaplatenie 466,66 eur s príslušenstvom), úspech žalovaného 49,70 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozsudku smeruje, v akom rozsahu ho napáda, z akých dôvodov ho považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie je potrebné predložiť dvojmo, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva tak, že bolo porušené právo na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla zaviniť nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd dospel dokazovaním k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, lebo sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.